

MERODAVNO PRAVO KOD MEĐUNARODNE PRODAJE

Zakon o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja

član 20

Sedište prodavca

Sentenca:

- Ukoliko nije izabrano merodavno pravo i ukoliko posebne okolnosti slučaja ne upućuju na drugo pravo, a polazeći od odredbe čl. 20. st. 1. tač. 1. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja, kod međunarodne prodaje, budući da je prodavac tužilac, kao merodavno pravo bi se primenjivalo pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište prodavca.

Iz obrazloženja:

"S jedne strane, postoji Bečka Konvencija o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe. Članom 1. navedene Konvencije, uređena je oblast primene, tako što je u st. 1. propisano da se Konvencija primenjuje na ugovore o prodaji robe zaključene između strana, koje imaju svoja sedišta na teritorijama različitih država, kada su te države države ugovornice; (tačka a) i kad pravila međunarodnog privatnog prava upućuju na primenu prava jedne države ugovornice (tačka 2). Stavom 2. čl. 1. Konvencije, propisano je da činjenica da stranke imaju svoja sedišta u raznim državama neće se uzeti u obzir kad god to ne proističe iz ugovora ili ranijeg poslovanja između strana ili iz obaveštenja koja su one dali u bilo koje vreme pre ili za vreme zaključenja ugovora.

Ukoliko se u konkretnom slučaju radi o ugovoru o međunarodnoj prodaji robe, a iz činjeničnog stanja, što mora biti predmet analize prvostepenog suda i u vezi sa čim mora prvostepeni sud dati jasne razloge, ne proizilazi da su parnične stranke ugovorile primenu navedene Konvencije, niti da su se u svom poslovanju pridržavali odredbi Bečke Konvencije, tada i u tom slučaju treba poći od odredbe čl. 20. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja, u kome je propisano da ako nije izabrano merodavno pravo i ako posebne okolnosti slučaja ne upućuju na drugo pravo, kao merodavno pravo primenjuje se za ugovor o prodaji pokretnih stvari - pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište prodavca.

Prema tome, ukoliko nije izabrano merodavno pravo i ukoliko posebne okolnosti slučaja ne upućuju na drugo pravo, a polazeći od odredbe čl. 20. st. 1. tač. 1. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja, budući da je prodavac tužilac, kao merodavno pravo bi se primenjivalo pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište prodavca, što znači slovenačko pravo.

Ako pravni i poslovni odnos parničnih stranaka nije pravni i poslovni odnos po osnovu ugovora o međunarodnoj prodaji, već po osnovu ugovora o distribuciji, kao neimenovanog ugovora, tada se ne primenjuje Bečka Konvencija, već saglasno odredbi čl. 20. st. 1. tač. 20. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja, primenjuje se domaće pravo, pravo Republike Srbije."

(Rešenje Višeg trgovinskog suda, Pž. 6104/2007(1) od 22.4.2008. godine - Sudska praksa trgovinskih sudova - Bilten br. 4/2008)